

Jenny Rathbone AS
Cadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb a Chyfiawnder Cymdeithasol
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN

SeneddEquality@senedd.cymru

12 Mehefin 2023

Annwyl Jenny,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 17 Mai, ac am rannu adroddiad monitro diweddaraf y Pwyllgor.

Rwy'n nodi'r cwestiynau yr ydych yn eu codi yn eich gohebiaeth o ran cymorth i'r gymuned Roma, ac rwy'n ymateb i'r cwestiynau hynny isod:

Cyngor a chymorth ar gyfer y gymuned Roma mewn perthynas â Statws Preswylwyr Sefydlog i Ddinasyddion yr UE

Er bod nifer y ceisiadau am Statws Preswylwyr Sefydlog i Ddinasyddion yr UE yn parhau i ostwng, mae Llywodraeth Cymru yn cydnabod ei bod yn anochel y bydd rhai dinasyddion yr UE yng Nghymru yn parhau i fod ag angen cymorth oherwydd ceisiadau hwyr, ceisiadau'n cael eu gwrthod, apeliadau a/neu geisiadau aelod o'r teulu sy'n ymuno. Gan gadw hyn mewn cof, mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi pecyn cymorth pellach yn ddiweddar, er mwyn sicrhau bod gwasanaethau cyngor yn parhau i gael eu darparu am o leiaf y 12 mis nesaf.

Rydym wedi cydweithio â rhanddeiliaid i benderfynu sut i ddefnyddio'r cyllid sydd ar gael yn y modd mwyaf effeithiol, ac rydym yn parhau i ganolbwyntio ar gefnogi *pob* grŵp agored i niwed neu anodd eu cyrraedd, gan gynnwys y rheini yn y gymuned Roma.

Er nad yw TGP Cymru yn cael ei ariannu gan Lywodraeth Cymru i ddarparu Gwasanaethau Cyngor ar gyfer Statws Preswylwyr Sefydlog i Ddinasyddion yr UE, mae Llywodraeth Cymru yn ariannu prosiect *Travelling Ahead* TGP Cymru, sy'n darparu cyngor a chymorth i gymunedau Sipsiwn, Roma neu Deithwyr. Ar hyn o bryd, mae'r cyllid hwn yn weithredol hyd

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Jane.Hutt@llyw.cymru
Correspondence.Jane.Hutt@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

at 31 Gorffennaf 2023. Fodd bynnag, rydym yn edrych ar opsiynau i barhau â'r ddarpariaeth bresennol a chomisiynu darpariaeth ddiwygiedig o 2024 ymlaen, er mwyn sicrhau bod gwasanaeth eirioli ymarferol a hygyrch ar gael i'r cymunedau Sipsiwn, Roma neu Deithwyr.

Hefyd, mae *Settled*, a ariennir ar hyn o bryd hyd at fis Mawrth 2024, wedi ei gofrestru i roi cyngor mewnfudo ar Lefel 3 Swyddfa'r Comisiynydd Gwasanaethau Mewnfudo, a bydd yn parhau i gefnogi unigolion o bob cefndir. Mae gan *Settled* dîm bach o staff sy'n cynnwys cydgysylltwyr a chyfreithwyr, a rhwydwaith o 70+ o wirfoddolwyr ymroddgar sydd wedi eu lleoli ar draws y DU, ac sy'n medru dros 20 o ieithoedd Ewropeaidd, gan gynnwys Romanes ar gyfer ei wasanaeth Roma dynodedig. Mae *Settled* hefyd yn rheoli grwpiau Facebook rhyngweithiol mewn amryw o wahanol ieithoedd ac mae gwybodaeth mewn gwahanol ieithoedd ar gael ar ei wefan.

Os oes gan TGP Cymru unrhyw ymholiadau cymhleth lle mae angen cyngor mewnfudo sy'n uwch na Lefel 1 Swyddfa'r Comisiynydd Gwasanaethau Mewnfudo, gellir eu hatgyfeirio at *Settled* a fydd yn gallu helpu. Fodd bynnag, rydym yn ymwybodol bod *Settled* a TGP wedi cyflwyno cais ar y cyd yn ddiweddar am gyllid grant Statws Preswylwyr Sefydlog i Ddinasyddion yr UE gan Lywodraeth y DU. Gan ddibynnu ar ganlyniad y cais hwnnw, gallai'r gymuned Roma yng Nghymru gael ei chefnogi gan y ddau sefydliad hyn ar y cyd o ran materion Statws Preswylwyr Sefydlog i Ddinasyddion yr UE a'r hawliau cysylltiedig.

Ethnigrwydd dinasyddion yr UE sy'n cael cymorth

Nid yw Llywodraeth y DU yn cyhoeddi gwybodaeth am ethnigrwydd dinasyddion yr UE sydd wedi gwneud cais i'r Cynllun Preswylwyr Sefydlog i Ddinasyddion yr UE, ac nid yw'n ofynnol i'n sefydliadau ni, a ariennir gan grantiau, gofnodi ethnigrwydd y cleientiaid y maent yn eu helpu i wneud cais i'r Cynllun hwnnw.

Mae'r Grŵp Cydgysylltu ar gyfer Statws Preswylwyr Sefydlog i Ddinasyddion yr UE yn cynnig cyfle i godi pryderon ynglŷn â'r Cynllun hwn, ac oherwydd y diffyg data ystadegol, mae Llywodraeth Cymru yn dibynnu ar y sawl sy'n darparu cyngor i roi gwybod inni am faterion sy'n ymwneud ag achosion agored i niwed/gwendidau penodol. Rydym wedi gofyn i TGP Cymru ddarparu data ar nifer yr unigolion yn y gymuned Roma a allai fod yn parhau i fod ag angen cymorth, er mwyn inni allu sicrhau bod digon o gymorth ar gael. Gan gadw hynny mewn cof, byddwn yn gweithio gyda rhanddeiliaid o'r cyfarfod Cydgysylltu ar gyfer Statws Preswylwyr Sefydlog i Ddinasyddion yr UE er mwyn cael gwybodaeth anecdotaidd.

Rwy'n gobeithio bod yr ymateb hwn yn rhoi manylion ac yn creu eglurder o ran y pwyntiau yr ydych wedi eu codi, a'i fod yn rhoi sicrwydd i'r Pwyllgor bod Llywodraeth Cymru yn gwneud popeth o fewn ei gallu i gyflawni ei haddewid i gefnogi dinasyddion yr UE, yr Ardal Economaidd Ewropeaidd, a'r Swistir sy'n dymuno aros yma yng Nghymru, ac i hwyluso'r broses o ymgartrefu yng Nghymru iddynt.

Jane Hutt AS/MS

Y Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol a'r Prif Chwip
Minister for Social Justice and Chief Whip